

Kostentransparantie voor een execution only-klant

Voorbeeldcasus

Publicatiedatum: 26 oktober 2017

Kostentransparantie voor een execution only-klant

Het doel van dit document is om markpartijen extra guidance te geven over hoe aan wet- en regelgeving omtrent kostentransparantie die vanaf 3-1-2018 geldt kan worden voldaan. In dit document wordt een casus beschreven. In deze casus wordt voor verschillende situaties en momenten in de tijd beschreven welke stappen een beleggingsonderneming zet om te voldoen aan deze wet- en regelgeving. De onderhavige casus is een versimpeling van de werkelijkheid. Ook wordt in de casus geen aandacht besteed aan andere regels waaraan voldaan moet worden bij het verlenen van een beleggingsdienst. In de casus wordt telkens nadrukkelijk aangegeven waar een beleggingsonderneming zelf keuzes maakt over de manier waarop invulling wordt gegeven aan een bepaling van MiFID II. Waar dit niet vermeld is, gaat het om een verplichting uit MiFID II waar niet van afgeweken mag worden.

Klant worden

Mevrouw Jansen heeft sinds 2014 een execution only-beleggingsrekening. Zij belegt omdat ze het leuk vindt om zich te verdiepen in Nederlandse bedrijven en wil ook graag wat meer rendement behalen dan op haar spaarrekening. In maart 2019 besluit zij zich te gaan oriënteren op een overstap naar een andere dienstverlener, omdat haar huidige dienstverlener veel storingen heeft gehad. Ze overweegt om bij Beleggen BV te gaan beleggen. Ze bekijkt de website voor meer informatie over de dienstverlening, waaronder de kosten. Beleggen BV heeft een handige rekentool op de website opgenomen, waarmee klanten een inschatting kunnen maken van de kosten die zij in een jaar zullen maken door informatie in te vullen over hun handelsgedrag. Mevrouw Jansen vult haar gegevens in en bekijkt haar **kostenoverzicht vooraf** voor een jaar.

Dit **kostenoverzicht vooraf** (ex-ante kostenoverzicht) bevat de volgende informatie:

- Een optelling van alle kosten voor de dienstverlening die worden verwacht in een jaar (in een absoluut bedrag en een percentage);
- Een optelling van alle kosten voor producten die worden verwacht in een jaar (in een absoluut bedrag en een percentage);
- Een optelling van bovenstaande kosten (in een absoluut bedrag en een percentage);
- Een illustratie van het cumulatieve effect van de kosten op het rendement. Beleggen BV kiest ervoor dit door middel van een grafiek inzichtelijk te maken, waarin een bruto- en nettorendement getoond wordt. Beleggen BV baseert het brutorendement op langjarige gemiddelde rendementscijfers voor aandelen en obligaties. Het nettorendement is gebaseerd op de bovengenoemde kosten. De beleggingshorizon is gebaseerd op gegevens die de klant invult.
- Een uitsplitsing van de kosten voor de dienstverlening en de kosten voor producten in verschillende typen kosten (eenmalige kosten, lopende kosten, transactiekosten,

kosten die verband houden met nevendiensten en incidentele kosten) is beschikbaar door op de website door te klikken op de hoofdcategorieën.

In de rekentool die kosteninformatie weergeeft, wordt de klant om de volgende informatie gevraagd:

- De omvang van het vermogen dat de klant wil beleggen bij Beleggen BV;
- De periode dat de klant minimaal wil beleggen;
- Een inschatting van de verdeling van het vermogen tussen verschillende asset classes (zoals aandelen, actieve beleggingsfondsen, ETF's, opties, cash, etc.)
- Een inschatting van het aantal transacties in een jaar in de verschillende asset classes.

In de rekentool wordt bovenstaande informatie van de klant gecombineerd met de volgende informatie om de klant het **kostenoverzicht vooraf** te bieden:

- De tariefstructuur van Beleggen BV;
- De kosten van verschillende productgroepen op jaarbasis. Voor de kosten van de producten gebruikt Beleggen BV precontractuele informatiedocumenten van deze producten, zoals het prospectus. Ontbrekende informatie wordt opgevraagd bij de productaanbieder. Voor dit overzicht gebruikt Beleggen BV een gemiddelde van een representatieve groep producten.
- Een inschatting van de transactiekosten per type instrument waarin belegd wordt. Hierin betreft zij de expliciete transactiekosten, zoals brokercommissies, maar ook de impliciete transactiekosten. De impliciete transactiekosten zijn kort gezegd de kosten uit hoofde van de bied-laatspread. Voor dit overzicht gebruikt Beleggen BV een gemiddelde van een representatieve groep producten, berekend op basis van transacties van het afgelopen jaar.

Mevrouw Jansen concludeert op basis van dit overzicht dat de kosten ongeveer gelijk zullen blijven ten opzichte van haar huidige dienstverlener. Omdat ze positieve verhalen heeft gehoord over de dienstverlening van Beleggen BV besluit ze de overstap te maken.

Wanneer mevrouw Jansen aangeeft klant te willen worden bij Beleggen BV verstrekt Beleggen BV mevrouw Jansen een **kostenoverzicht vooraf** op een duurzame drager. Omdat Beleggen BV geen inzicht heeft in het handelsgedrag van een nieuwe klant in execution only-dienstverlening kiest Beleggen BV ervoor om haar klanten dit inzicht te geven door middel van een aantal maatmensen. Beleggen BV geeft duidelijk aan welke kenmerken de maatmensen hebben en dat de werkelijke kosten afhangen van de kenmerken van de klant. Dezelfde informatie is opgenomen in de kostentool op de website van Beleggen BV. Beleggen BV kiest ervoor deze informatie per post aan mevrouw Jansen toe te sturen, samen met het contract voor de dienstverlening.

Uitvoeren van een transactie

In mei 2019 besluit mevrouw Jansen haar eindejaarsuitkering te storten op haar beleggingsrekening om dit te beleggen in de aandelen van een nieuw bedrijf waar haar oog op is gevallen. Op het moment dat ze haar order inlegt bij Beleggen BV krijgt ze via de inlogomgeving een gepersonaliseerd **kostenoverzicht vooraf** gepresenteerd.

Dit **kostenoverzicht vooraf** bevat de volgende informatie:

- Een optelling van alle kosten die voor de dienstverlening omtrent deze transactie worden verwacht (in een absoluut bedrag en een percentage);
- Een optelling van alle kosten voor producten met betrekking tot deze transactie worden verwacht (in een absoluut bedrag en een percentage);
- Een optelling van bovenstaande kosten (in een absoluut bedrag en een percentage);
- Een illustratie van het cumulatieve effect van de kosten op het rendement. Beleggen BV laat hiervoor een grafiek zien waarin een bruto- en nettorendement getoond wordt. Het brutorendement is gebaseerd op een inschatting van het langjarige gemiddelde voor dit type instrument. Het nettorendement wordt berekend door bovengenoemde kosten af te trekken van het brutorendement. Omdat Beleggen BV geen inzicht heeft in de beleggingshorizon van de klant, gebruikt Beleggen BV een standaardhorizon van vijf jaar. Beleggen BV vermeldt bij de grafiek duidelijk welke aannames zijn gemaakt.
- Beleggen BV kiest ervoor dit overzicht door middel van een pdf-bestand dat in de online omgeving beschikbaar komt aan de klant te verstrekken.
- Een uitsplitsing van de kosten voor de dienstverlening en de kosten voor producten in verschillende typen kosten (eenmalige kosten, lopende kosten, transactiekosten, kosten die verband houden met nevendiensten en incidentele kosten) is beschikbaar aan het eind van het document.

Dit **kostenoverzicht vooraf** baseert Beleggen BV op:

- De tariefstructuur van Beleggen BV;
- Het bedrag waarvoor mevrouw Jansen de transactie uitvoert;
- De kosten die specifiek voor het product gelden. Beleggen BV betreft daar de volgende informatie bij:
 - o De kosten van het product. Beleggen BV gebruikt hiervoor de precontractuele informatiedocumenten van deze producten, zoals het prospectus. Ontbrekende informatie wordt opgevraagd bij de productaanbieder.
 - o De impliciete transactiekosten van het product. Dit zijn kort gezegd de kosten uit hoofde van de bied-laatspread. Beleggen BV maakt een inschatting van de impliciete transactiekosten door transacties van het afgelopen jaar als maatstaf te nemen.

Kostenoverzicht na afloop van het kalenderjaar

Na afloop van het jaar verstrekt Beleggen BV al zijn klanten een overzicht van de portefeuille. In deze rapportage neemt Beleggen BV ook informatie op over de kosten die in dat jaar zijn gemaakt¹.

Dit **kostenoverzicht met gerealiseerde kosten** bevat de volgende informatie:

- Een optelling van alle kosten voor de dienstverlening die in 2019 zijn gemaakt (in een absoluut bedrag en een percentage);
- Een optelling van alle kosten voor producten die in 2019 zijn gemaakt (in een absoluut bedrag en een percentage);
- Een optelling van bovenstaande kosten (in een absoluut bedrag en een percentage);
- Een illustratie van het cumulatieve effect van de kosten op het rendement. Beleggen BV gebruikt hiervoor dezelfde grafiek die voorafgaand aan de dienstverlening is gebruikt, maar heeft nu de gerealiseerde kosten van 2019 hierin verwerkt. In de grafiek wordt duidelijk onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en geschatte kosten.
- Beleggen BV kiest ervoor dit overzicht door middel van een pdf-bestand dat in de online omgeving beschikbaar komt aan de klant te verstrekken, gelijktijdig met het jaarlijkse overzicht van de portefeuille. Een uitsplitsing van de kosten voor de dienstverlening en de kosten voor producten in verschillende typen kosten (eenmalige kosten, lopende kosten, transactiekosten, kosten die verband houden met nevendiensten en incidentele kosten) is beschikbaar aan het eind van het document.

Om tot dit **kostenoverzicht met gerealiseerde kosten** te komen heeft Beleggen BV de volgende informatie verzameld:

- De expliciete kosten die door Beleggen BV in rekening zijn gebracht, zowel de doorlopende kosten als de transactiekosten;
- Per transactie: de aankomstprijis en de transactieprijs, om de impliciete transactiekosten te bepalen;
- Per beleggingsproduct: de kosten van het product en de periode dat mevrouw Jansen in het product belegd heeft. De productkosten krijgt Beleggen BV van de productaanbieders. Beleggen BV kan hier onder andere jaarverslagen voor gebruiken.

Wanneer een klant gedurende het jaar besluit om de dienstverlening te stoppen, verstrekt Beleggen BV ook een **kostenoverzicht met gerealiseerde kosten**. Beleggen BV stelt dit op dezelfde manier op als bovenstaand beschreven, alleen heeft zij op dat moment vaak nog geen informatie over gerealiseerde kosten van de producten beschikbaar, omdat productaanbieders dit nog niet hebben gepubliceerd. Wanneer Beleggen BV deze informatie ondanks haar inspanning

¹ Deze informatie mag ook vaker dan jaarlijks verstrekt worden, bijvoorbeeld in kwartaalrapportages. Zie ook [ESMA Q&A's](#), hoofdstuk 9, vraag 5.

ook niet van de productaanbieders kan krijgen over de betreffende periode, gebruikt Beleggen BV hiervoor de verwachte kosteninformatie van het betreffende jaar of de informatie over de gerealiseerde kosten van het jaar ervoor. Beleggen BV legt duidelijk aan de klant uit dat een deel van de informatie op een schatting gebaseerd is.

Autoriteit Financiële Markten
T 020 797 2000 | F 020 797 3800
Postbus 112723 | 1001 GS Amsterdam
www.afm.nl

De tekst is met zorg samengesteld en is informatief van aard. U kunt er geen rechten aan ontlennen. Door besluiten op nationaal en internationaal niveau is het mogelijk dat de tekst niet langer actueel is wanneer u deze leest. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) is niet aansprakelijk voor de eventuele gevolgen – zoals bijvoorbeeld geleden verlies of gederfde winst – ontstaan door acties ondernomen naar aanleiding van deze tekst.